

Megjelenik a Társalkodóval együtt minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerktő s kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik szám alatti Trattner-Károlyi ház első emeletén, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy más külföldi tartományokba kivántató példányok iránt csupán a bécsi es. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Értesítőben mindenféle hirdetésny folyó étetik s pontosan közöltetik.

Tejes számu példányokkal még szolgálhatunk lapjainkból. Ezt válaszul több rendű tudakozásra. Ezek elfogyta után csupán azon számtól kezdve küldhetjük meg azokat, mellynek nyomtatásakor a megrendelés szerkesztő hivatalunkhoz érkezik.

A' JELENKOR és TARSALKODÓ

szerkesztősége.

FOGLALAT. Magyarország és Erdély: Celőléptetések; névnyarítás; halálozás; Wesselényi és Kossuth. X. gr. Széchenyi Istvántól; budapesti napló (gőzhajózási társaság közgyűlése; országgyűlésünk az Allg. lapok szerint maj. 10ére; Pannónia észrevéte; lánchídi munkák elkezdve; irodalmi újdonságok, színházi krónika, Vieuxtemps s a' nemz. színház igazgató közti szerződés); Aradmegyei közgyűlés (az ősiség s ebből származó perek, majoratusok és senioratusok jövődjére eltöröltetnek; nemesi javaknak telekkönyvileg összeírása, urbéri tartozások kényszerített megváltása, nemtelnek hivatalképessége, házi adónak a' nemesség általi aránylagos elvállalása meghatározatott. Erdélyi országgyűlési hírek, az erdélyi országgyűlés febr. 4kén bekezdve.

Spanyolország: zavargási hírek Barcelonából, választási harcok. Anglia: parlament megnyitása, trónbeszéd, a' választási módosítvány nélkül elfogadtatott.

Franciaország: növekedő ingerültség a' spanyol és francia kormány közt, a' követkhamrai választási módosítvány. Értesítő.

Magyarország és Erdély.

Ő es. s ap. kir. felsége Frantz Ignác gyulai fűszerárúsnak vezetéknévét Ferenczyre változtathatni kegy. megengedte.

A' m. magy. kir. udv. kamra a' megürült oláh-láposi k. bányász-kamrai tisztartóságra Stand Bálint ottani ellenörködő ispánt, a' felsőbányai helyettes bányász-törvényszéki tollnokára pedig Zankó Károly maluzsinai helyettes bányász-törvényszéki tollnokot alkalmazta; Lóid Mihály bányász-gyakornok Moldaván a' Bánságban ideig. bányá-aknásszá, Otto Kár. szörényi 30dos pedig sz. Cosmoi 30adossá neveztetett. — Spindler Ignác nagyszombati harminczados meghalozott.

Fodroczy Zsigmond a' zágrábi kerületi tábla ülnöke, több megyebeli táblabíró s Buccari város patriciusa f. h. 1én meghalozott.

Az erdélyi országgyűlést f. febr. 4én berekeszté a' királyi biztos betegeskedése mellett is teljes ünneppel.

Wesselényi és Kossuth.

X.

Kis de őszinte tanácsom, mellyet, mint az utolsó számban érintém, a' Pesti Hírlap szerkesztőjének szíves figyelmébe ajánlani bátorkodom, im ez:

A' barátság kötelékei emberek közt tán legszentebbek; és háromszorosan boldog az, ki teljes hiedelmel mondhatja: „Van barátom.” Ne bánják könnyű szerral emélfogva, és ne éljen vissza a' Pesti Hírlap szerkesztője azon barátságos hajlammal, mellyel iránta Wesselényi viseltetik.

A' barátságnak legfőbb tiszte, legfőbb kötelessége, barátot minden oly állástul, s ha szükséges volna, akarja ellen is, hűn megóni, mellyben őt bármily homály érhetné. Nincs nehézség, mellytől viszszairettenne, nincs áldozat, mellyel örömmel nem viselne hű barát, nehogy barátja illy visszás helyzetbe sülyedjen. S valljon a' barátságnak e' legelső, leggyöngédebb törvényét teljesíté-e Wesselényit illetőleg a' Pesti Hírlap szerkesztője mindenkor? Nem ismerem közelebbről azon viszony részleteit és phasisait, mellyben élnek, s ekkép szeretném hinni, mindig a' lehető legnagyobb gyöngédséggel örködött a' Pesti Hírlap szerkesztője Wesselényi hír és neve fölött, miszerint de csak legtávolabbi árnyék és homály se illethesse őt. Igen, fölötté szeretném ezt hinni, s hiszem is; egy esetet azonban kivéve. S ezen eset az, mellyben academiai beszédemet illetőleg Wesselényivel együtt a' legméltatlanabb állásba zavará a' Pesti Hírlap szerkesztője maga magát. Mert ez esetben nemcsak nem őja meg Wesselényit az időelőtti itéletozás, s e' szerint az igazságtalan megtámadás, majd megint, mielőtt elene egy szót emelt volna valaki, teljes csüggedelmi elgyengülés vajmi kellemetlen gyanujátul, sőt tudja

Isten micsoda informatioi — mit egyébiránt, jóllehet máskép alig foghatni meg a' dolgot, nem akarok erősíteni, mert bizonyos tudomásom erről nincs — de minden esetre kimondhatlan rögtönzése által még ő állítja Wesselényit, a' helyett, hogy vele, ki távollétében nem itélhet az itteni körülményekről, efféle kelepceket kikerültetne, ah ezt nem teszi; de, mint mondom, még ő állítja különös ügyügykedéssel Wesselényit a' primae informationis, szaporán felingerlett, éppen olly szaporán itéleto hozott, mint szaporán tetéto ismét megbánt s magát a' csatatérről — hova legelsőben ő lépett — visszavonult gyengék és következetlenek sorába; holott szavamot merem adni: Wesselényi, mint én ismerem őt, mind ezt elkerüli, ha itt van, vagy itt olly levelező-helyettesest bír, ki vakhevében nem használja őt mint dorongot, mint háromi nagy pörölyt ellenének lesújtására, és saját nézetinek győzelmet szerzése végett; hanem ki felfogta a' barátság legelső tisztét, legszentebb kötelességét, s ezt e' szerint, kivált olly jóakarót tekintve mint Wesselényi, kinek vállalra ollyannyira súlyosultak az idők, soha nem is képes bár az egész világ kincseért, bár a' határtalan egyetem hírkoszorujáért, csak egy pillanatil is szemből szalasztani.

Lássá a' Pesti Hírlap szerkesztője, jóllehet én, mint tudomra nem egy, távolról sem merek azzal kérkedni, hegykélkedni, mintha tényeim soha elveim körén tul nem csapongnának — mert noha legtisztább a' szándék, felette gyarló az emberi természet — azért még is jót merek állni magamért, bizony máskép veilem Wesselényi átellenében a' barátság szerepét a' felhozott esetben, ha véledelel a' Pesti Hírlap szerkesztőjének helyén állók. Bármily erősen lettem volna felingerelve, s bármily fényes győzelmet roméllheték vala olly tekintélynek csatatérré hozása által mint Wesselényi, elleneim fölött kiküzdhetni, eskünni merek, de még akkor sem felejttem magamat el annyira, mihez képest Wesselényit olly éretlen, olly időelőtti s majd olly szánuakozást gerjesztő színben állítsam a' nyilvános nagy község előtt e' identitáiba, mint azt a' Pesti Hírlap szerkesztője megmagyarázhatlan rögtönzésében tenni nem áttalá. Nem nem, még akkor sem felejttem el magamat annyira, s illyest minden bizonynyal nem viszek végbe — mert inviolabilis és szent előttem a' barátság törvénye — habár Wesselényi legtisztább, leghatározottabb parancsát, nem, de még barátságunkat kockáztató sőt kardélre állító parancsát veszem is e' lépésnek elmulthatlan teljesítése tekintetében; — — — milly erőtetésnek egyébiránt, azt hiszem, a' Pesti Hírlap szerkesztője alkalmasint nem volt kitéve egy cseppet is, hanem éppen ellenkezőleg ő látszik — minden körülményt fontolóra véve — megfoghatlan visketeggel barátját üstökénél fogva azon kelepcebe rántani, mellybe azonban szerencsére Wesselényi minden méltányosb itélő előtt éppen nem sülyedt, hanem abba egyedül a' Pesti Hírlap szerkesztője csipé meg tisztelt, de ez egyszer méltánylag saját maga által vajmi keményen megbüntetett személyét. Mi a' kéréhetlen Nemesisnek közbejöttével vajmi sokszor, s néha előbb mint gondolnók, meg szokott történni e' világon, t. i. a' készakarva vagy könnyelműen megsértett barátság legott s magával a' ténynyel bszulja meg saját magát. Mit e' szönyegen levő eset, még azon hozzáadással, kérdésbe nem vehetőkép bizonyít, mikép nemcsak a' megsértett barátság, de a' megfertőztetett igazság is néha tüstént ki szokta vinni örök jogait; mert a' helyett, hogy a' Pesti Hírlap szerkesztője könnyelműsége által Wesselényi jó nevét csorbította, vagy tulcsigázott hazaszereteténel, illir borzadalmánál, vagy személyemet illető tartalék-gondolatjánál fogva, nekem ártott volna, e' helyett egyedül saját fejére nőtt a' gondolat, s mi több: a' tény. Mert nem hiszem: volna egyetlen egy, részrehajlatlan

ki ez esetben Wesselényit tökéletesen nem mentené ki; mert nem levén itt, sem a' fenforgó körülményről kellőleg nem értesítettven, vétké nélkül jutott azon kellemetlen helyzetbe, mellybe a' Pesti hírlapi gyengéd barátság segíté őt, s egyedül tán abban hibázott, hogy olly határtalan s feltétlen bizalma volt a' Pesti Hírlap szerkesztőjének egyszeri hallás utáni csalhatlan felfogásához és kivált barátságos örködéséhez! midőn, mi engem illet, nekem legalább ugy látszik, a' méltányosb rész előtt sokkal nagyobb mértékben ártott a' Pesti Hírlap szerkesztője saját magának, a' mint mondom, mint ártott vala nekem; s pedig, értsük egymást, nem azon okbul, hogy valljon helyes, helytelen volt-e academiai előadásom — mert ez egészen más kérdés, mellyet a' jelenlegivel nem szabad összekeverni — hanem csupán azon méltatlanságnál fogva, mellyhez képest fejem fölött eltöré a' pálczát, mielőtt csalhatatlan világban állott volna előtte a' tény. —

S ugyan mi indíthatá a' Pesti Hírlap szerkesztőjét a' barátság szent tisztének illy magyarázhatlan megfertőztetésére; mi körül, azt hiszem, legjobb akaróji sem képesek őt nem hibáztatni? Ugyan mi? Tán az, hogy barátsága Wesselényihez nem volna őszinte s mélyen érzett, hanem csak színlett és felszínes? Távol ettől! Nem nem, illy alacsony kétszínűséget, illy gyáva hypocrisist senkiben e' nagy világ terén feltenni nem tudok, s ekkép a' Pesti Hírlap szerkesztőjében minden bizonynyal nem, kinek őszinte, érzékeny és hű kedélyéről, ismételve nyilvánítom, nekem legalább legjobb véleményem van. S hogy lehet éppen ő s éppen Wesselényinek átellenében, ki őt hajlamával megtisztelé, és kit a' nem legkedvezőbb sors vele szoros érintkezésbe hozta, olly önző és olly kevés méltánylatu? Ez lehetetlen, s ekkép teljesen meg vagyok győződve, hogy ő Wesselényit s z á n t s z á n d é k k a l bizonyosan nemcsak nem akarta legtávolabbrul is compromittálni, sőt kész volna érette tűzbe vizbe ugrani.

Tehát ugyan minek lehet a' Pesti Hírlap szerkesztője részéről azon, ha ugy mondhatni: „barátsággruli megfelejtkezését” tulajdonítani, mellyel Wesselényit legközelebbről érinté, mert azt csak senki nem fogja tagadhatni, hogy őt academiai előadásom tekintetében a' legvisszább állásba iktatta legyen. Ugyan minek lehet tehát ezt tulajdonítani? Megmondom, minek. Nem egyébrek, mint azon felingerlett állapotnak, valóban szinte lehetne mondani: somnambuli maga magát felesigázta fascinációnak, mellyben létezik a' Pesti Hírlap szerkesztője, s mellyhez képest nem bírta csak azon egyszerű kis conclusiót is előre kicombinálni, hogy személyemnek időelőtti, vagy minden esetre éretlen bírágatása in ultima analysi nem nekem, hanem saját magának fogna ártani, — Wesselényinek indiscret és fölötté esetlen felhozása pedig szinte nem rá nézve fogna lenni sujtó, hanem a' retaliationnak törvénye szerint éppen ellenkezőleg, természet szerint s mulhatlanul arra fogna visszahatni előbb utóbb a' kettős csapás, ki az igazság s barátság rendszabályit megsérté, azaz: egyedül saját fejére. Ezen baj — mikép t. i. észre nem vette, de csak nem is sejté, miszerint mind ennek mulhatlanul be kell következni, sőt azon édes hiedelemben ringatá magát, hogy ezt majd senki nem fogná észrevenni, annál kevesebb szönyegre hozni, sőt talán még meg is fognak dicserni s tapsolni őt — ezen kis baj is, mondom, hasonlag azon kufőbül ered, mellybül politikai aberratioji veszik eredetüket, s mellyhez képest ugy látszik: a' Pesti Hírlap szerkesztője szintolly szerencsétlen a' barátság viszonyai közt, valamint a' politika mezén nem ritkán éppen ellenkezőjét érni el annak, a' mire célzott s mire szorgoskodott, buzgózkodott vala. És ez természet szerint a' velőnek felette abnor-

mis, igen felingerlett állapotjára mutat, minthogy egészséges, kiábrándult létben lehetetlen, miszerint olly capacitás mint a' Pesti Hírlap szerkesztője, kinek mind szíve mind feje kellő helyén, csak hogy ez utolsó igen felingerlett, ábrándteli állapotban van, olly kimondhatlan felszines és visszás utakon volna képes kitért célja felé botorkálni és tétovázni, mint a' millyek közt olly sokszor látjuk, jóllehet mindig kevélyen, de még is bolyongani őt, 's mellyek választása valóban a' legközségesb talentumnak sem válnék különös hitelére 's rendkívüli ajánlására.

Ha egyébiránt ezen rejtély feloldására is tán más kulcsot bír előmutatni a' Pesti Hírlap szerkesztője, ám lássuk, hadd lépjen azzal elé! De itt is vigyázzon, hogy hiuságának ne hozza tán áldozatulbecsesb 's méltóbb tulajdonit. 'S azért higye el 's fogadja őszinte tanácsomat, hallgasson inkább az egészről ezentul 's vallja meg, ha nem is a' nagy közönség előtt és a' legvilágosb nap alatt a' síkon, mit korántsem vagyok kegyetlen követelni, legalább maga magának négy fal közt titkon, hogy valóban mind a' barátságot mind a' politikát, maga 's másoktól felmagasztalt szédelgésében egy kissé igen is könnyű szerrel kezelé 's belsejében egészen kifőzni még nem vala alkalmá, ideje vagy hivatása eddigelé, hogy valamint nem elég: egymást, 'Tezgetni,' de az igazi barátság még egy kissé többet is megkíván; úgy még korántsem elég: izgatni, szónoklani, ujságot írni 's indítványozni, mikép valaki a' hasznos polgár, a' jó hazafi címét már azért megérdemlje; de erre nézve is a' jó akaratnál 's hazaszeretettel, sőt éjjel-nappali munkánál még valami egy kissé magasb, 's viszont egy kissé mélyebb is kell. Vallja meg ezt őszintén, 's vallja meg egy uttal azt is, hogy most, bár mennyire mutasson külsőleg csendes, békés, komoly és általán véve megelőző tartást, azért belseje, ha saját magával őszintén számolni akar 's önmagát megcsalni nem kívánja, vajmi viharos harcban és crisisben van. És ez szerencsése, hogy így van, mert csak akkor, ha ezen jól és tökéletesen esik át, 's állítja, miszerint most minden tekintetben még vajmi kevés 's vajmi könnyű és csak kiábrándulta után lehet valami és valamelyes súlyú, csak akkor válhatik belőle biztos, őrt álló 's ekkép bizodalmat gerjesztő barát, csak akkor biztos, őrt álló és hasonló bizodalmat gerjesztő hazafi és honpolgár; míg most, higyem szavainnak, felette sok sem barátsági sem hazafi hűségében egy cseppet sem bizik; barátsági hűségében nem, mert nem tagadhatni, vajmi erős és szinte kézzelfogható jeleit adá annak, legalább az utolsó academiái esetben, mintha engem sokkal inkább gyűlöne és sujtani sovárogna, mint Wesselényi barátságát méltánylani tudná 's őt szeretné, és ekkép kész volna politikai nézeteinek győzedelmet szerzése és ambíciói szomjának enyhítése kielégítése végett még legbecsesb 's benne legtöbbet bizó barátjait is saját felküzdehetésére 's főlemelésére léposóként használni; politikai hűségében pedig azért nem bizik felette sok egy cseppet is, mert mint érintém, 's más alkalommal részletesen megmutatni ügyekezendém, és elvőgre mulhatatlanul maga magát is ki fog súlni: tíz eset közt kilencben céljainak elérésére — politikai céljainak elérésére, mondom, mert más dolgokban nem ismerem eljárási tapintatát és ügyességét — olly felszines, olly visszás, olly megmagyarázhatatlanul rozsul kombinált utakat választ, hogy valóban meg kell bocsátni, ha nem egy hajlandó hinni, mintha a' p. hirlap szerk. 'szándoka', végcélja nem volna egészen tiszta 's minden tartalék-gondolat nélküli; mert „különben — így okoskodnak — mikép volna az lehetséges, mikép lehetne azt megmagyarázni, hogy olly okos, olly tanult, olly sokat tapasztalt férfit, mint a' p. hirlap szerk. — miről csak egy a' vélemény — politikai céljainak elérésére olly igen nyers, tapasztalatlan szagu, 's megmagyarázhatatlanul felszines sőt visszás utakat választ-hatna, mint a' millyeneket egy huzamban választ, ha valóban nem volna valami rejtett szándoka és tartalék-gondolatja.“ 'S higye el, ez szóval szóra így van, mi-bül, közbevetőleg legyen mondva, azt tanulhatjuk — mert én e' véleményben, mint szinte sok másban legtávolabbról sem osztozom — hogy emberi viszonyokban hol a' nagyobb vagy legalább a' lármázóbb, körmösebb rész mindent tulságosan magyarázni olly hajlandó, bizony nem ritkán, ha t. i. ketté van törve vagy magátul megszünt a' felmagasztaltsági varázs, a' rossz akarat sőt kaján szándok színében jelenik meg vajmisok, mi Isten és minden igazságos ember előtt de épen nem egyéb, mint felszines, emészthetlen, 's ügyetlen,

mihez képest nem egy jó szándéku, tiszta lelkületű 's őszinte kedélyű is emeltetik néha az igazságtalan sokaság által farkas- sőt róka-hirre, ki bizony nem egyéb, mint vajmi szelid és ártatlan teremtvény.

Vegye ezt fontolóra a' p. hirlap szerk. 'S mi Wesselényit illeti, kérem még egyszer, ne hozza őt mindinkább 's inkább ferdébb állásba, 's ne használja őt mint 'dorongot' elleninek lesújtására, vagy 'támaszt' saját személyének nagyobb kitüntetésére; de legyen inkább azon, 's használja befolyását inkább arra, hogy vidámsuk fel, körünkbe idézzük, ellenivel 's maga magával kibékéltessük őt, 's így újra nyerjünk meg hazánk ápolására egy olly kedélyt, egy olly férfit, ki még annyi hasznos- annyi nemessel ajándékozhatná meg a' hazát. — És ez Wesselényit illetőleg őszinte tanácsom.

Academiái előadásomat tekintve pedig korántsem vagyok elbizott, azt követelni, mintha nézetem csálhatatlan volna. Amde erősen és őszintén hiszem — 's ha hibázom, nem tehetek róla, mert velőm így mutatja — mikép az engesztelő modor fogna előbb célhoz vezetni, mint akármily más, jóllehet legtávolabbról sem tudom menteni, valamint a' más ajkukat úgy a' szlávokat, hogy sem elég méltánylatuk, sem elég magas felfogásuk nincs saját érdeküket minérdekeinkkel összeforrasztani.

Kimondhatlan fontos a' tárgy; mert alig van egy, mellynek tiszta hozatala, düljön így düljön úgy, érdekes és sürgetőbb volna hazánkra, vérünkre nézve. A' törvényt szentnek, sérthetetlennek tartom, 's ki elene hibázott, ha sajnálni 's menteni tudom is, nem tartom azért kimérendőnek, 's ám sujtsa őt a' végrehajtó hatalom, melly, tudom, teljesítendő tisztt, t. i. végrehajlandja a' törvényt; és azért nyugodjék meg a' p. hirlap szerkesztője. Ha azonban más alakban tűnik előtte fel a' dolog, és ő a' coercitiv methodust még a' vármegyei, sőt még egyes indítványozók részéről is józababbnak, célravezetőbbnek 's kívált ki is vihetőnek hiszi, hadd fuvassa meg tárogatóját 's esörtesse elő hadait; vagy ha nincs puskapor, legalább bizonyítsa be higgadt argumentumokkal, Wesselényinek felhordása nélkül, nézetim, fogalmim helytelen voltát, 's mindenek előtt — mert könnyű hibát találni, de cél-szerűben cselekedni és célirányosabbat alkotni nehéz — állítson elé: jobbat, kimerítőbbet. Eh bien en avant Mr. le redacteur.

'S most e' hosszadalmas cikk befejezésére, legyenek meggyőződve nyájas olvasóim, hogy engem a' felvett tárgyhöz olly makacs ragaszkodásra sem antipathia, sem megbántott kedély, sem kislelkű személyeskedés nem vezérelt; hanem egyedül annak megmutatása — és ennek mindenek előtti sürgető voltát be fogja bizonyítani az idő, ha talán én nem többé — hogy nem egyedül lelkesedés, jó szándék 's elhatározott elv fogja — ha fogja — zavaribul ki, és nem illusorie de valódi-lag magasbra emelni a' hazát, de ehez még alkalmas s z e m é l y e s s é g e k is megkívánatnak, kiknek ez okbul elmulhatatlanul szükséges tökéletesen ismerni tulajdonukat vagy incapacitásukat — — — ha t. i. vezérségre vágnak emelkedni, 's pedig, mert nincs olly higgadt hangulatban a' most élő 's cselekvő nemzedék — mi természetes, minthogy olly hosszas nyavalyás álom után nem lehet éber állapotja minden láz nélküli — miszerint: hazát újra alakító szép álmanál fogva a' bitorlott álfény veszélytől megóvottanak lehetne hinni azt. Én a' p. hirlap szerkesztőjét és pártját olly felcsigázott, felingerlett, ábrándteli állapotban hiszem, 's olly felette távol a' gyakorlati életnek ha nem is leggyorsabb, de lehető legbiztosb léptekkel célravezető utjátul; más részről ellenben látom, milly befolyást, milly suprematiát gyakorol hazánk nagyobb számú reményeire, miszerint mind azok után, miket eddigelé honunk 's vérünk ügyét illetőleg tettem, tenni mertem, gyáva kötelesség-felejtésnek, megbocsáthatlan következetlenségnek tartanám, ha bármily tekintet őszinte felszólításomtul visszatartani bírna. 'S im ez oka, miért szántam magamat el darázs-fészekbe nyulni, 's miért iparkodom — bár jutalmazza meg nemzet-örökös szándokomat siker, bár ne — a' p. hirlap szerkesztőjét és pártját nem megsemmisíteni, vagy csak a' hon szolgálatjára legtávolabbról is alkalmatlanná tenni, oh nem; de részint a' nagy közönséggel, 's főképp azokkal, kiken honunk ügye áll, megismertetni: mennyi bizodalmat helyezhet benne, részint őt 's pártját nagyobb megfontolásra bírni. Vajmi jól tudom, mennyire drágák pillanatink, 's hogy nem sokára ránk virad az országgyűlés; de épen azért, mert olly felette drágáknak tartom üdülésünkre

nézve a' legkisebb perczeket is, 's jó hiszemmel mondhatom, vajmi keserűn esnék, ha üresen térnék honi gyülekezetiünkől vissza, mellynek szerencsés eredményein annyi hű kedély reménytelen csügg; épen ezért mondom, szükséges, hogy a' hazánk színpadán szerepeskedő főszemélyességek tulajdonit kellő méltánylatra vegyűk.

Nem követelem, hogy vakon higyenek. Sujtсанak vissza, alázsanak le, hiszen azért van a' sajtó, melly nálunk most szabadabb; vagy ha hosszadalmasnak, unalmasnak találnak, ám ne olvassanak, mind ezt türom; de csak monopoliumot ne kívánjon vagy kiváltságot senki is a' sajtót illetőleg magára ruházni vagy azt követelni, hogy olly modorban lépjen valaki a' pesti hirlapi párt ellen fel, mint az ő inyűk, kedvűk és tetszésűk szerint volna. Hiszen ez igen nagyon is Döbrögi-féle felfogás és praetensio lenne. Nemde ugy? Mert sem alattomosan, sem hátulról, sem sötétben nem támadom meg őket; deloyalis háborút indítok ellenük. 'S mindenek előtt, miután a' p. hirlap keletkezte őta, tehát több mint két év leforgása alatt, olly tömérdek sok történt, 's pedig minden tekintetben, maga az érintett lap szerkesztője mint nemkülönben pártja által, mik nemcsak saját meggyőződése, de minden nálamnál sokkal mélyebbre tekintőnek meggyőződése szerint nemcsak elő nem segíték, nemcsak nem könnyűlék legsürgetőbb életkérdésink kibontakozását, de ezt, ha nem tevék is épen lehetetlenné, minden esetre fölőtte nagyon nehezíték 's legkétesb állapotba sülyeszték; miután mondom, ez így áll: akkor ne vegyék rossz néven, ha részletekbe tüstént nem bocsátkoztam és bocsátkozni mindaddig nem igen fogok, míg a' materia peccans káros befolyását nem fogtam megszüntetni vagy legalább tökéletes világba állítani; v. más szavakkal: ne követeljük, hogy mind azon befogást, eljárási hibákat, szóval mind azon politikai bünt, mellyeket több mint két év szakadatlanul halmoztak egymásra, minden előzvény nélkül néhány hét alatt, ha nem is kellő vágásba hozzam — mihez több szellemi felsőbbség 's más állás kellene mint a' mennyivel én bírok — de legalább némileg kibonyolít-hassam 's egy kis rendbe állíthassam.

Személyeskedéssel bibelődöm, erről vádolnak. De ez nem ugy van. Vagy tán annyi felfogásuk sincs, vagy e' kérdés körül is olly ábrándteli keringnek, mint számtalan egyéb körül, mikép csak azon különbséget sem bírják látni többé, hogy az, ki személyesség e' elégséges vagy elégtelen voltát iparkodik kellő világba állítani, 's egyedül a' közjóra nézve — mert a' hon e' lehető legfontosb kérdés körül nem láthat elég tisztán — az olly kevésbé bibelődik személyeskedésekkel, valamint az, ki például egy eröműves, egy hajókapitány elégséges tulajdonát, elégséges ügyességét, azon tekintetből veszi kérdésbe, nehogy a' bizakodó sokadalom az elégtelenség 's ügytelenség áldozata legyen, sem bibelődik az eröműves és a' kapitány személye 's magányi-tulajdoni körül, hanem egyedül emberi, 's ha van joga beavatkozni és hozzászólni, nem kevésb, mint szoros, magátul nem háriható tisztt, kötelességét teljesíti. 'S most kérdem: ki azon felszines, azon önhittségi, ábrándos vak, ki nem látá itt a' különbséget, hogy t. i. személyesség e' incapacitását kimutatni legtávolabbról sem személyeskedés?

Hagyjanak időt, majd rájövök specialitásokra is, hiszen ezeknek kezelésében nem mindig valék egészen szerencsétlen; mikor megint igaz, azt veték szememre: hogy „igen igen; anyagi alárendeltebb dolgokban meglehetősen sikerrel fáradoznék, de a' szellemi a' magasbat(?) annál kevesebbé venném méltánylatra, szokásuk szerint egyszer így, egyszer úgy; hagyjanak időt, 's nemcsak a' bstract elveket állítandok fel, mint közölök nem egy, ki ezzel már mindent kimerítve hisz, holott ezzel még semmi sincs elvégezve, de iparkodni fogok, a' mennyire ez tenger bonyodalminak között lehetséges, bizonyos elvek alkalmazás módját is, ha így lehetne mondani, lehető leggyakorlatibb és körülírottabb sarkalatokra helyezni. Csak hagyjanak egy kis időt, ugy sem szoktam azt fecsemleni; — és mi végre a' p. hirlap szerkesztőjét illeti, legyenek meggyőződve, ellene mint személy ellen, legkisebb észrevételem nincs; hanem őt mint politikus, mint kolompost, mint vezért, mint irányt adni akarót, mindaddig fogom meg nem szünetleg megtámadni, üldözni, harcba keverni, míglen a' fentebbi 12ik számban előforduló érintéshez képest egy vagy más mód által annyira meg nem változtatja eljárási modorát, mikép mint követője, bizodalommal és jó lélekkel hozzá szegődhessem, vagy mint

együttmunkáló, vele tartalék nélkül 's ekkép hajlammal egy sorba állhassak.

Kövesse ennél fogva minden tartózkodás nélkül eddigi felrúzó, felingerlő, követelő, kérkedő, elkedvetlenítő, mindent cenzuráló, és levelezői által sokszor tévútra vezetett, méltatlanul cenzuráló, boszantó 's ekkép legsürgetőbb életkérdésünket csontmerevedtségre korbácsoló modorát, 's én még is követőjévé leszek; de akkor határtalanul sokkal több superioritást, sokkal több szellemi suprematiát fejtessen ki, mint a' millyennel eddigelé bírta kitüntetni magát.

Ha pedig erre nem képes, vagy még most nem képes, akkor hagyjon fel legalább addig, míg elég szellemi suprematiával nem fog bírni, azon szerencsétlen, meg nem szünőleg felrúzó, ingerlő, követelő, elkedvetlenítő, cenzuráló, bosszantó modorával, mely által ha azok sorában, kiken nem annyira áll a' d o l o g, felküzdé is magát a' népszerűség nem csekély magasságára, annál mozdíthatlanabb csökönységre makacsítja azok nagyobb részét — és itt a' baj — k i k t ű l f ű g g a' d o l o g; 's fejtessen ki helyett inkább jóval több modestiát; és ez által is tüstént magához fogja csatolni személyemet.

Tehát — 's ebben pontosítom össze öszinte tanácsomat, míg egymással ismét találkozni lesz szerencsénk — fejtessen ki vagy határtalanul több szellemi suprematiát mint eddigelé: és nem egyedül én, de minden, honát őszintén szerető, magyar, ki sikert akar, tüstént zászlója alá áll, ne kételkedjék; vagy — és ez is velem együtt, legyen meggyőződve, kibékítendő iránta a' nagyobb részt — legalább öltönn eljárására superioritásának hiányát tökéletesen pótló modestiát.

Gr. Széchenyi István.

Budapesti napló. Gözhajóink megindultak már, 's így nem leendő talán érdektelen a' gözhajótársaság legközelebbi nagygyűlésének eredményéről röviden szólnunk. A' mult évi nagygyűlés jegyzőkönyvében említve volt, mikép választmány bizott meg, egyértelműleg az igazgatósággal, új ügykezelési rendszer kidolgozására. E' tervezet most előterjesztévé titkos szavazás mellett iszonyu többséggel elment, utóbb pedig, miután az ellenzék eltávozott, 73 nyilv. szót-többséggel fogadtatott el. Az igazgatóság mindazáltal új nagygyűlés határozatára kívánta a' végképi eldöntést biztatni, 's így addig minden a' régi állapotban marad. Azután a' társaság azon folyamodása került föl, mely szerint, az minden tekintet nélkül a' hajók bármi építésmódjára, kizáró gözhajózási szabadítékot kívánt a' Dunán nyerni. Közölték tehát ő es. kir. fels. azon legfels. határozata, mellyel fogvást a' kívánt kizáró szabadítékot nem nyere ugyan meg a' társaság, de még is azon biztosítást kapá, hogy a' mostani szabadíték határideje alatt más vállalkozó nem fog új szabadítékot nyerni; azon föltét alatt azonban, hogy a' társaság kötelezze magát: a' viteldíjakat csökkenteni, 's többé nem emelni föl, 's az alsó Dunán a' rendes közlekedést folyvást föntartani, mire nézve a' közöns. udv. kamra egyezkedésre van a' társasággal megbízatva; ellenkező esetben pedig ő fels. föntartani méltóztatik legf. jogát, valamint az egész Dunára, úgy egyes állomásra nézve is új szabadítékokat adhatni, egyes jelentkező vállalkozóknak. A' gyűlés tehát választmányt hatalmazott meg, mely, együttmunkálva az igazgatósággal, szerződésre lépend a' közöns. udv. kamrával. A' díjak csökkentése valóban igen kívánatos gözhajóinkon, mert, méltányolván minden viszonyinkat, meg kell vallanunk, hogy még a' rajnai gözök is aránylag olcsóbbak, az amerikaiakon pedig épen hasonlíthatatlan jutalmasb díjakért utazhatni. Inkább kissé gazdaságosb kezelést ajánlhatni a' társaságnak, mert a' mult évben, például közútszerint, csupán gyufára néhány ezer p gő ft költetett, a' lőporfogyasztás pedig mintegy pár száz mázsára ment. A' haszontalan puffogás 's durrogatás helyett, mely gyakran legjobb álmukból riasztja föl az embereket, inkább kis osztalékot kellett volna talán összeesimálni, mi, a' részvények becsét emelvén, az egész társaságnak hasznára válnék. Nem hagyhatjuk itt említés nélkül, hogy a' gözhajózás ez évi jelentései Budapest falain kizárólag csak német nyelven valának fölragasztva, mintha még most is csakugyan németül kellene a' magyarnak tanulni, hogy Magyarországnak megélhessen? De sok a' német hazánkban, mondják talán némelyek. Ám tanuljanak ők tehát magyarul, ha Magyarországnak kívánnak élni. Vagy pedig nyomassatok urak minden hirdetőnyelvet egyszersmind tót nyelven, mert hisz sokkal több tót lakik hazánkban mint német. Bizony, bizony furcsa következetlenségeken kell még bo szankodnunk és nevetnünk! — Az augsburgi és lipcei Allg.

Zeitungokból azt olvassuk, hogy jövő majus 10dikén országgyűlésünk Pozsonyban meg fog nyitattani 's hogy ugyanott septemberben királynénk, Mária Anna ő fels. megkoronáztatik. — T. olvasóink alkalmasint emlékeznek még, hogy nem rég e' helyen mondtuk, mikép a' magyarosodás nem haladt hazánkban olly arányban, mint a' németesedés, mivel a' német hírlapok nemcsak nem csökkentek, hanem még inkább szaporodtak. A' pozsonyi német Pannonia erre azt jegyzé meg, hogy ezi nem a' magyarosodás csökkenése, hanem a' német értelmiség emelkedése okozta. Tökéletes igaza van a' Pannoniának, de épen ez a' baj, hogy az utolsó évtized alatt Magyarországnban a' német intelligencia emelkedett, a' helyett hogy a' magyar nemzetiséghez olvadozott volna. — Időjárásunk folyvást igen langy és számos fa levelezni kezd; a' Duna már apad. — Hájóhidunkon még nem mernek dolgozni; a' lánczhidon azonban mindkét felől ismét megkezdették a' munkát. — Most hagyta el a' „Külföldi Regénytár“ 6tdik kötet a' sajtót, mellyben „St. Roche“ 3dik része befejeztetvén, egyszersmind a' 4dik kezdetik meg. — Szinte most jelent meg ifj. Kilian György költségin Kisfaludy Károly munkái 4dik kiadásának első kötet a' közép Sadrétkben, finom velinen, K. K. aczélmetszetű arcképével, igen díszes bécsi nyomtatással. Az egész hat kötetben jelenik meg több kitűnő aczél- és fametszéssel, 's előfizetésére csak 5 p gő for., kötetenkint minden kötet ára 1 p gő for., az utolsó kötet ára előre fizetettvén 1 p; később a' boltiár föl fog emeltetni. Kilian ur e' díszes és igen költséges vállolata legbuzgóbb részvétre méltó, 's örmest hiszük, hogy különösen hazánk mindkét nemű ifjúsága vetélkedve buzgand e' legnépszerűbb írónk munkáit minél előbb megszerezni. Játékszíni krónika: nemzeti színpadunkon f. hó 1sején adaték „Zsibárusné, báró és csizmadia“ bohózat 3 felv.; 2kán bérzünettel „Eskü“ dalj, egy felvonása és Vieuxtemps hegedűversenye; 3kán „Ludas Matyi“ bohózat 3 felvon., és a' cigányok hangversenye; 4dikén „Saint Georges lovag“ vigj. 3 felv.; 5dikén „Garabonczás diák“ bohózat 3 felv., felvonások közt a' cigányok utolsó előadása és Veszter táncza; 6án Hasenlut táncmester javára „Norma“ dalj. első felv., czimszerepben Niclas assz. a' budai színház tagja lépett föl, és „Arlequin mint esontváz“ tánczj. 1 felv.; 7kén „Griseldis“ szomj. 5 felv.; 8kán „Pajkos jurista“ vigj. 5 felv.; 9kén „Láncz“ vigj. 5 felv.; 10kén „Alvajáró“ dalj. 2ik felvon., és Vieuxtemps utolsó hangversenye, nézők igen nagy számmal; 11kén „Marót bán“ dráma 5 felvon. Vörösmartytól; 12kén „Lumpacivagabundus“ bohózat 3 felv. Benza a' német varga szerepében mint vendég lépett föl; 13dikén Bart h a jutalmára bérzünettel először: „Cromwell fia“ vigj. 5 felv. Scribe után Parisban ford. Irinyi József. *)

Aradi közgyűlés. Nincs aránytalanabb öröme a' honfi kebel tisztagerjedelmének mint az, midőn átalakulásunk komoly kérdéseinek egy felvirradandó jobb jövőre leendő czélszerű feloldása végett részvevő honfiak nagy száma jelenik meg azon terem falai között, mellyben a' kor úterét meleg hazafisággal tapintgató férfiak imádott honunk boldogságaérti nemes küzdelemben csüggedetlen bátorsággal szállnak szembe azokkal, kik önérdükük tüzhelye mellett rémet kiáltoznak azon szellemre, mellyet haladás 's igazság geniusaul kent föl a' gondolkozó emberész. Illy édes örömgylasztá keblemet jelen alkalommal, midőn gyűlési teremünkben szokatlan számu közönséggel találkozom. Ha valaki — előleges figyelmeztetés nélkül bár — meggyenk teremébe lépendett, nem hiszem, hogy első pillanatban azon határozott tudatot nem érezte keblén átvonulni, hogy e' nagy közönség, az arczokon előmlött feszült várakozás, mint meg annyi szívárványa a' történeendő nagyszerűségének, fontos követkevényeket idézend elő. És e' hiedelem nem téveszté irányát, mert tanácskozásunk eredménye magasztos vala, híven megfelelő korunk igényeinek. Legyenek áldottak, kik közre működének a' dicső eredmény kiküzdésében. A' dologra. Tanácskozásunk előzvényeül első alispán ur ősis szerkezetű beszéddel üdvözle a' RR. „A' haladás szükségének elismerése — mondá — már egy stadiuma a' haladásnak, mindnyájan honunk felvirágzását tartjuk szent irányul; némelyek azonban ős alkotványunk megrendítésével, mások annak ép föntartásával akarják e' magas feladatot beváltani. Mellyik részen

áll az igazság? nem tudhatjuk. Egyedül a' megfontolt következetesség az, mellyen bizton haladhatunk. Ha valaha, úgy most egyesüljünk gátot vetni a' rohamárnak, és álljunk ellene a' rohanva haladás kártékony eszméinek 'sat.“ Egyébiránt a' türelmes tanácskozást ajánlá a' RR. figyelmébe. Alig hangzottak el első alispán ur szavai, tüstint főügyészünk előterjeszté: miszerint az előnkbe adott utasítási javaslat, melly alkotványos életünk magvát rejti szívében, sokkal hosszabb és alaposb megfontolást igényel, sem mint arról a' nélkül, hogy előre leiratva a' hozzá szólani akarókkal közöltetett volna, most rögtön biztos figyelemmel és elhatározottan tanácskozni lehetne, annál fogva ohajtaná a' közgyűlést elhalasztatni. Mire egyik tb. válaszolá: hogy csodálkozása annál nagyobb mértékben gerjed, miután ezen épen az országgyűlési utasítás megállapítása végett tartatott közgyűlésnek elhalasztatását épen az indítványozá, kinek az adózók minden tekintetbeni pártolattása adaték legszentebb hivatásul, és még is ő akarja azon terhet kényszeríteni, egy újabb közgyűlés tartásával, melly a' jelen közgyűlésre beutazott tisztviselők fuvarozása végett rájuk nehezült: de különben is elég időköz levén a' mult közgyűlés óta ezen javaslat leírására, nem látja okát az elhalasztásnak. Felhozaték e' közgyűlés elhalasztására azon körülmény is, mivel az újítások elfogadásában éber figyelem kívántatik, nehogy a' török birodalom sorsára jussunk, melly egyedül újítási viszketegből törölte el a' hires jancsárok testületét (?) mire okszerűen az jegyzeték meg, miszerint azok eltörtötését koránsem a' szellemi mozgalom hatásának, hanem az apathiának tulajdoníthatni. Így az ellenpárt politikai taktikája ellenében csakugyan újra elhatározaték e' közgyűlés tartása; elhatározaték, hogy tanácskozandunk, nem akarván osztályosai lenni azoknak, kik a' máskorra halasztásban vélték rejteni a' fontolva haladás doctrináját. Utasításunk első pontjál az „ösiség eltörlése állapítaték meg.“ Elmondaték az ösiségről mind az, mit az időszaki sajtó eszmecseréji már megismértetének, miként veres fonal gyanánt nyúlik el az alkotványos életünk a' minden szövédékin; 's mintegy rém bukkan elő honunk boldogságaérti törekvésink középett; hogy a' tulajdoni jognak csakpépet hazudja homlokfeliratán; hogy a' föld csekély ára, a' hitelrei fel nem vergődhetés tartóssága az, mit annyi százados életének lehet következményeül tartani; hogy a' családok elpusztulását is elősegíté 'sat. De minden gyám-ok halma sem vala képes egyik főszolgabírákat meggyőzni arról, hogy az ösiség eltörlése nem forgatja föl alkotványunk talapatát, mert ő inkább késznek nyilatkozik kibujdosni e' hazából, mint szavazásával járulni egy olly institúciónk eltörléséhez, mellynek ledőlése alkotványunkat, nemzetiségünket 's egész magyar hazánkat porba temetendi (!?) más táblabíró pedig elérzékenyülten panaszkodék a' korszellem ellen, melly annyi század által szentesített ösiségünket, mint e' gyík régibb jogunkat kíméletlenül tiporja szét; mire tréfásan megjegyzeték, hogy már csak azért is el kell temetni az elélemült ösiséget, mivel tehetlen állapotú öregsege akadályként botorkál hasznos intézvényink behozatalában. Felhozaték az ösiség mellett végre a' nemzetiesség is, holott igen kevés hisztóriai jártassággal kell bírni annak megítéléséhez, ha vajjon az ösies paloták, vagy az egyszerű kunyhók adtanak é menedéket a' magyar nemzetiség fenállásának? Nyugodjál békén avult ösiség, sírodon majd szebb jövőnk hajnalán örömittasan zengi el e' kor a' biztosabb haladhatás győzelmi énekét. Az ösiség eltörlésével azon pereknek, mellyekben ösiség szolgál kereset-alapul, még az eddigi törvények szerinti lefolyhatása határozaték el, úgy azonban, hogy hasonló perek többé ne indíttathassanak. Továbbá megállapítaték, hogy a' birói foglalások utján szerzett nemesi vagyonok csak egy évig 's napig tartván meg a' birói zálog természetét, azontul többé vissza ne váltathassanak. Végre az ösiséggel együtt a' fiscus örökődése, úgy a' majoratusok és senioratusok is megszűnendnek azon észrevétellel, hogy a' jelenlegi majoratusok és senioratusok a' mostani birtokosok kezén hagyatván, ezeknek bekövetkezendő halála után a' legközelebb osztályosok közt öltösen örökődési szerepet. (Vége köv.)

Erdélyi országgyűlés.

Jan. 11diki orsz. ülés. Miután ő fels. a' magyar nyelv ügyében dec. 22kéről kelt 's az aug. 1ső napján keltnek tartalmához ragaszkodó kir. leirata felolvasatott 's közíratra bocsáttatott; az orsz. muzeum, nemz. színház és orsz. tanácskozási terem kelet napirendre; 's e' tárgy az, mellyel a' szász követek ellenvéleményt adtak be, a' felírás mellett szintgy ő fels.

*) Szerföltött sajnálunk, hogy késő beküldés 's időrovidség miatt m. Eötvös József b. urhoz irt levelét Vieuxtemps urnak, mint szinte nemz. színházigazgató Bartay Endre urnak nyilatkozatát Vieuxtemps urral a' nemz. színházban adott hangversenyekre vonatkozó szerződés iránt nem közölhetjük. A' s z e r k. —

juttatandót 's általa háborút idéztek elé, melynek kénytelensége oly állapotot fedezett fel, mely fölött fájdalommal telik el a' hazafi szív; melynek azonban véget kell szakítani, mert az nem lehet hogy a' nemzeti lételen e' vizsgálódás mirigye soká dulti engedesség. Az orsz. RR. hozzász. ingerült, vitatkozás után ekéj határozta: A' kérdés alatti ellenvéleményben előforduló ezen szavak: *In ely ti c o n s t a t u s*, valamint az azt beadott követeknek nevök aláírása elibe tett ezen kitétel: *D e p u t a t i o n i s s a x o n i c a e a' K K.* és RR. előtt azon aggodalmat szülik, hogy a' szász törvényhatóságok követi polgári alkotványunk ellenére magukat az országgyűlésen egy oly külön statusnak tekintik, melyről az országgyűlésnek megegyezésük nélkül végezni joga nem lenne, a' mint azt nemcsak ellenvéleményök rendében, de a' mostani vitatkozás folytatásában is kijelentették; 's jól lehet a' fenebbi kitételek formához tartoznak, azok alatt mégis a' K K. és RR. a' polgári alkotványunkkal annyira ellenkező curiatum votum veszélyes elvét lappangni találják, annál fogva mégis határozta, hogy annak belső érdemébe legkisebb ereszkedés nélkül, azon ellenvélemény mint ezen alakjában el nem fogadható, az azt beadott szász követeknek törvényes formázerint megigazítás végett, adassék vissza, annyival inkább, mivel ez az országgyűlési gyakorlattal 's legközelebből a' magyar nyelv iránti törvényezik ellen csakugyan általok beadott ellenvéleményökben követett modorral is merőben ellenkezik. Erre Szabó egyik követe, *K o n r á d V i l m o s*, nyilvánítja, hogy azt teljességgel nem veszik vissza, hanem ezen határozat ellen óvást és folyamodást jelent, mit pártoltak: *Schreiber Simon*, *Schwarz János*, *Marienburg József* és *Löw János* is. A' K K. és RR. az ellenvéleményt ítélőmester *Gaalfalvi Imrénél* letették, egyszersmind kijelenték, hogy az óvás 's ellenvélemény törvényességét elismerik ugyan, de törvényhozási tárgyban országos határozat ellen recurrálni nem lehetvén, ezen folyamodás-jelentésnek semmi alkotmányos értelme nincs. Ed. H.

Spanyolország.

(Zavargási hírek Barcelonából.) A' főkapitány tapasztalván, hogy Barcelona lakosi semmi fenyegetésnek nem engednek, 's folyvást makacsul vonakodnak a' hadiadót lefizetni, katonákkal rakatá meg néhány legmakacsabb polgár házat. E' rendszabály eleinte sikeresnek látszott, mert több ezer real csakugyan rögtön lefizetették; utóbb mindazáltal nagy ingerültséget szült ezen új erőszakoskodás, és jan. 29-ikén annyira növekedett már a' polgárok elkeseredése, hogy nyilvános helyeken csoportozni kezdettek, a' katonákkal vitatkoztak, 's néhány tisztet meg is vertek; a' letiltatott republicai szellemű hirlap pedig ujonnan megjelent. E' zavargás következtében erős őrcsapatok vonultak végig az utcákon, 's a' bujtogatók közül néhányan elfogtak. — A' demokrata párt is megkezdé már választói harcát, 's minden szabad és tilos fegyvert egyenlőn használ többség-csikarásra, mit azonban nem igen fog elérhetni, mert Spanyolország lakosinak többsége ösztönt ohajtja a' nyugalmat. —

Anglia.

(A' parlament megnyitott. Trónbeszéd. A' válaszfőirat módosítvány nélkül fogadtatott el.) Febr. 2-ikán délutáni 2 órakor a' kir. biztosság *Lyndhurst* l.

vezérlete alatt köv. trónbeszéddel nyitá meg a' parlamentet: „My lordok és gentlemanek! Ö fels. részről tudatunk kell Önökkel, hogy ö fels. minden fejedelemtől 's birodalomtól baráti hangulat biztosítását nyere ez ország iránt, komoly kívánattal együtt az általános béke kölcsönös fentartására. A' béke által, mit ö fels. Amerikával kötött, azon bonyolodások megszűntek, melyek a' békét veszélyezteték, 's így reménylhetni, hogy a' két ország közti baráti viszonyok meg fognak erősíteni. A' szaporított erőkördések, miket ö fels. a' parlament bőkezűsége következtében Khina ellen használhatott, kitünőleg eredménydúsak valának. Az e' célra használt szárazföldi és tengerész katonaság ügyessége, vitézsége és rendtartása legkitünőbb volt, 's békét eszközöltek ö fels. ajánlott pontjai mellett. Ö fels. örvend azon kilátásnak, miszerint szabad odajárulhatás megnyitása által azon nagyneppességi és kiterjedésű ország vásáraihoz, népének kereskedési vállalatira nézve újabb szerencsés sikert nyitand. Mihelyt a' szerződés megerősítettései kieserültenek, azonnal Önök elibe fog az terjesztetni. Együttműködés szövetségesével sikerült ö felségének, Szyria keresztyén lakosi számára oly kormányzási rendszer megalapítását kieszközölni, minőt a' szultán elfogadott kötelezésitől és azon ország hű érzelmeitől várhatott. A' surlódások, melyek darab idő óta a' török 's perzsa kormányok közt főforogtak, legújabbán ellenséges tényekre vezérlettek; mivel azonban mind a' két birodalom elfogadta Oroszország és Anglia egyesült közbenjárását, tehát biztossan reményli ö fels. hogy kölcsönös viszonyaik gyorsan 's békésen fognak elintéztetni. Ö fels. a' moszka czárral kereskedési szerződést kötött, mely Önök elibe fog terjesztetni. Ö fels. e' szerződést nagy örömmel tekinti alapjának a' nagyobbul közlekedésre saját és a' czár alattvalói között. Ö fels. szerencsésnek érzi magát, Önökkel tudatni, hogy az újabb katonai munkálkodást Afganisztanban tökéletes siker kísérte. Ö fels. legnagyobb örömmel mondja ki magas megismerését azou ügyesség iránt, mellyel azon munkálatok kormányoztak, valamint azon bátorság és kitűrés fölött is, mellyel valamint az európai, úgy a' benszülött indiai katonaság kitűtetett. Ö fels. fegyvereinek tulnyomóssága határozott következményű diadalok által állhaték helyre a' korábbi balesetek színhelyein, 's ö fels. minden alattvalóinak, kik fogva valának, 's kik iránt legmélyebb részvételt viseltek, szabadságba helyeztetésök kieszközöltetett. Parancsunk van ö felségitől Önökkel tudatni, hogy nem tartaték tanácsosnak az Indus nyugati tartományit továbbra is katonai erővel lefoglalva tartani. Uraim az alsóházból! Ö fels. intézkedék, hogy a' f. évi költségvetések Önök elibe terjesztessenek. A' szárazföldi és tengerész se regnél oly esőkentések fogatosítottak, minőket a' nyilvános szolgálat hatályos főtartásával ö fels. nagykiterjedésű birtokaiban összeegyeztethetni. Mylordok és gentlemanek! Ö fels. sajnosan tapasztalá a' jövedelem esőkentét néhány rendes bevételi forrásból. Ö fels.

attól tart, hogy ezt egy részben számos cikk használatá gyérülésének kell tulajdonítani, mit az ország kézműparának hosszas elnyomatása okozott, mi nagy fájdalomra van ö felségének. A' mostani pénzügyi állapot megfontolása következtében mindazáltal meg van ö fels. győződve, hogy emlékezni fognak Önök, mikép ezt nagy részben a' vámsökkenéseknek kell tulajdonítani, melyek a' mult parlamenti ülésben Önök helybenhagyását nyerek meg, 's hogy mindeddig csak igen kevés haladást tett azon adó beszédetése, a' mellyet o' hiány és egyebek fődözésire törvényszerűsítettek. Ö fels. reményli, hogy az országos jövedelem jövendőre minden szükségét fődözni fogja a' nyilvános szolgálatnak. Ö fels. parancsából tudatjuk Önökkel, hogy ö fels. benszölég örvendett azon hű ragaszkodásnak személye iránt, mellyet skótziai látogatásakor tapasztalt. Ö fels. sajnálja, hogy a' mult évben, néhány gyárkerületben a' nyilvános béke komolyan háborított meg, 's ö fels. alattvalóinak vagyonát és életét zajos gyűlések és nyilvános erőszaktevek veszélyezteték. A' rendes törvény, rögtön gyakorlatba állítatván, elegendő volt e' rendezvarások tartós elnyomatására. Ö fels. ezen szilárd hatályosságától a' törvényeknek, 's békeszerető hű alattvalóinak együttműködésétől reményli, hogy a' nyugalom ezentul zavartatás nélkül fog főtartatni. Parancsunk van ö felségitől Önökkel tudatunk, hogy a' törvények javítására, 's belkormányzat több kérdésire nézve czélszerű rendszabályok fognak Önök elibe terjesztetni. Ö fels. bizalommal reményli Önök buzgalmát a' nyilvános jóllét előmozdítására 's forrón imádkozik, hogy az isteni gondviselés malasztja vezérleli fogja Önök tanácskozását, és üdvöskévé teendi azokat népének boldogságára és megelégtülésire. Az esti ülésben azonnal rokontartalmu válaszfőirat indítványoztaték mind a' két házában, mit ellenzés nélkül fogadtak el. —

Franciaország.

(Növekedő ingerültség a' spanyol és francia kormány közt.) A' villongás e' két kormány közt nem szűnt meg, sőt még komolyabb színben kezd mutatkozni. A' párisi spanyol követ ugyanis sürgőnyt kapott Madridból Guizot számára, melly oly igen kihívólag volt szerkesztve, hogy az angol követ kérelmei következtében csak kivonathban közlé azt a' francia kormányval, az angol követ közbenjárására támaszkodva. Miután azonban Guizot teljes kiméletlen nyíltsággal szólott a' hajómozgási szerződésről a' követkamrában, az angol követ azonnal tudatá a' spanyol követtel, hogy többé egyáltalában nem kíván ez ügybe bonyolulni, 's így a' spanyol követ minden tartózkodástól feloldatva hívé magát, és a' madridi kormány levelét minden módosítás nélkül közlé Guizot ural. Egyébiránt hiszik, hogy ebből koránsem fog háboru keletkezni, hanem csupán a' diplomatai közlekedés szűnend meg a' két kormány közt. — A' követkamrai küldöttség a' válaszfőiratot már átvitte a' királynak, ki néhány hízegő szóval köszöné a' kamrák egyetértését.

É R T E S I T Ő.

Gözősek indulása PESTRÜL.

Bécsből Pozsonyba 's Pestre minden másodnap azaz: febr. 20., 22., 24., 26. 's 28-án délutáni 2 órakor egy gözös.
Pestről Pozsonyba 's Bécsbe szinte minden másod nap egyegy gözös, és épen a' fenirt napokon regg. 7 órakor.

Bécsgyöri vasut.

F. évi január 23-dikán az ötödik nagygyűlés ment véghez a' es. kir. szabadtékú bécs-györi vasutársaság részvényeseinek 46 tagja jelenlétében, kik arra alapszabályszerűleg meghivattak. Az eredmények és zárszámolatok, mult évi jul. 1-sejétől dec. végeig, a' nagygyűlés határozatival együtt, a' gyűlési jegyzőkönyv nyilvánítottása által egész terjedelmökben köztudomásra fognak juttatni. Előleg pedig értesítetnek a' t. cz. részvényesek, hogy

- 1) Minden részvény után 1 fr 30 krnyi osztalék fizetteték f. évi febr. 1-sejétől kezdve, a' mult félévi 4% kamattal együtt;
  - 2) a' nyolczadik, vagy is utolsó részfizetés teljesítésére az alapszabályok 3, 4 és 15-ik §§hez képest f. é. april 1—15-ike tüzetik ki határidőül;
  - 3) ezen részfizetés teljesítésekor a' részvényjegyek fél éves kamatszélvényekkel, 's ö cs. 's ap. k. fősége legfels. határozata következtében illy felirattal: „Bécs-gloggnyi vasuti részvény négy száz forinttal pöben“ láttatván el, mostantól kezdve csupán 400 pö for. névbeszerint fog keringhetni.
- A' társasági pénztárhivatal az indulási udvar mellett, rendelést kapott, ünnepe- és vasárnapokat kivéven, mindennap délelőtti 9—12 óra közt az osztalékok s kamatok kifizetésire és részvényfizetések elfogadására. Egyenlőségi tekintetből a' febr. és aug. 1-jén fizetendő kamatokra nézve a' t. cz. részv. oda utasítottak, hogy

f. é. január 31-kétől a' 8-dik részfizetés teljesítésének napjáig az illető kamatot is fizessék meg. —

Kéretnek egyszersmind a' részvénytulajdonosak, az 1 és 2 alatti kezelés könnyítése végett, pontos jegyzékét terjesztetni elő illető részvényiknek, a' szám lap és név fölírásával együtt két példányban. Bécs, jan. 26-án 1843.

A' bécsgyöri es. k. szab. vasutársaság igazg. 2—3.

ENGLÄNDER HERMANN
ajánlja most ujonan nyitott nkereskedési rakhelyét
Burgmann Károly házában,
az újpiaczon
mindenkor, de főkép vásár idejében, hol is találandók mindennemű **selymek**, rőf számra, **divat-selyem-kendők**, **mellények**, **ruhák**, **divat 's paraszt selyem szalagok**, **varróselyem**, **kötői és szöni való pamutok**, mindennemű **czérna**, **tüll anglais 's egyéb pamut készítyvények** a' legjutalmasabb áron elegendő mennyiségben 's különös választásban
Pesten, februáriusban 1843. 3—3.